Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

30.11.2020 VN/10866/2020

Henri Pätsi
henri.patsi85@gmail.com
Aloitteen tekijöiden edustaja

ALOITTEENNE TARKASTAMATTOMAN LAMPAANLIHAN MYYNNIN SALLIMISESTA

Olette 2.5.2020 maa- ja metsätalousministeriölle lähettämällänne kirjeellä tehneet aloitteen lainsäädännön muuttamiseksi. Kirjeessä esitätte, että lampaan teurastus ilman lihantarkastusta sekä lampaan lihan leikkaaminen alkutuotantopaikalla sallittaisiin silloin, kun alkutuotannon toimija luovuttaa tarkastamatonta lampaanlihaa kuluttajalle Lapin tai Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa sijaitsevalta alkutuotantopaikalta. Aloitteenne mukaan alkutuotantopaikalta voitaisiin toimittaa enintään 2500 kg lihaa vuodessa. Tuottaja voisi toimittaa lihan myös Lapin tai Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa sijaitsevaan kuluttajan osoitteeseen.

Maa- ja metsätalousministeriö järjesti asiasta Skypen välityksellä pidetyn kokouksen aloitteen tekijöiden kanssa 17.6.2020.

EU-lainsäädäntö:

Lihantarkastusta koskevista poikkeuksista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004 1 artiklan 3 kohdassa. Tämän kohdan perusteella on mahdollista toimittaa pieniä määriä tarkastamatonta siipikarjan ja jäniseläinten sekä metsästetyn luonnonvaraisen riistan lihaa suoraan kuluttajille tai paikalliseen vähittäismyyntiin edellyttäen, että tästä on säädetty kansallisesti ja komissio on hyväksynyt säännöksen. Lisäksi poronlihan osalta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 18 artiklassa on komissiolle annettu valtuutus säätää poron lihantarkastuksesta. Komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2019/624 on säädetty mahdollisuudesta myydä poronlihaa ilman lihantarkastusta. EU-lainsäädännössä ei ole vastaavaa poikkeusmahdollisuutta lampaan lihantarkastuspakosta.

Tarkastamattoman lampaanlihan myynnin salliminen edellyttäisi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004 muuttamista yhteispäätösmenettelyllä. Komissio on haluton ehdottamaan yhteispäätösmenettelyä vaativia muutoksia asetuksiin ja on aiemmissa keskusteluissa (2010) suhtautunut hyvin kielteisesti tarkastamattoman lampaan lihan myyntiin.

Maa- ja metsätalousministeriön kanta:

Maa- ja metsätalousministeriö ei tule esittämään EU-komissiolle asetuksen (EY) N:o 853/2004 1 artiklan 3 kohdan muuttamista siten, että tarkastamattoman lampaan lihan myynti tuottajalta suoraan kuluttajalle olisi mahdollista.

Maa- ja metsätalousministeriö korostaa EU:n yhteistä voimassa olevaa lainsäädäntöä, jonka valmistelussa eri eläinlajien lihaan liittyvät vaarat on huolella arvioitu. Lampaita ei voi verrata poroihin. Lampaita on kaikissa EU:n jäsenvaltioissa, osassa huomattaviakin

määriä. Sen sijaan poroja on EU:n jäsenvaltioista vain Suomessa ja Ruotsissa ja Suomessa ainoastaan poronhoitoalueella. Toisin kuin lampaanlihan osalta, EFSA ei tieteellisessä lausunnossaan havainnut poronlihan kulutukseen liittyvän mitään biologisia vaaroja.

EU-lainsäädännön tarkoitus on muun muassa taata eläinten hyvinvointi käsittelyn ja lopetuksen aikana samoin kuin teurastuksen hygieenisyys ja lihan elintarvikekelpoisuus. Myös Suomessa aloitteen tekijöiden esittämä lainsäädännön muutos mahdollistaisi erilaiset väärinkäytökset ja lisäisi harmaan talouden riskiä. Epäkohdat aiheuttaisivat myös imagohaittaa koko lammaselinkeinolle, koska kuluttajat eivät välttämättä ymmärtäisi eroa tarkastamattoman lampaanlihan ja teurastamossa tarkastetun lampaanlihan välillä.

Kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio